

ONVRIJWILLIGE ZORG

Wet zorg en dwang

Wanneer de Wet zorg en dwang?

Heeft u dementie of een andere psychogeriatrische ziekte? Of vertegenwoordigt u een cliënt van Zorgfederatie Oldenzaal met dementie of een andere psychogeriatrische ziekte? En is er sprake van onvrijwillige zorg? Dan is de Wet zorg en dwang (Wzd) van toepassing.

Deze brochure geeft u, als cliënt, en uw vertegenwoordiger informatie over de inhoud van de Wet zorg en dwang.

Onvrijwillige zorg

Algemeen geldt dat u als cliënt zelf

kiest welke zorg u wilt krijgen.

Dit noemen we vrijwillige zorg.

Onvrijwillige zorg is zorg waarmee u of uw vertegenwoordiger het niet eens bent of is. Oftewel, zorg waartegen u zich verzet. Onvrijwillige zorg kan

bijvoorbeeld gaan over gedwongen medicatie of ongewenste bewegingssensoren op de kamer. Onvrijwillige zorg kan ook gaan over iets niet mogen. Bijvoorbeeld niet zelfstandig van de afdeling af mogen of geen extra taartje bij de koffie.

Wet zorg en dwang

Uitgangspunt van de Wzd is dat onvrijwillige zorg alleen wordt ingezet als het écht niet anders kan. In de Wzd staat wat uw rechten zijn als cliënt als u onvrijwillige zorg ontvangt en wat uw rechten en plichten zijn als vertegenwoordiger. De wet regelt wanneer, waarom en hoe onvrijwillige zorg wordt gegeven én dat die onvrijwillige zorg wanneer mogelijk afgebouwd wordt. Daarnaast regelt deze wet de onvrijwillige opname in een verpleeghuis. De Wzd geldt dus voor een verblijf in een verpleeghuis, maar ook voor de zorg die thuis wordt ontvangen.

Zorgverantwoordelijke

In het zorgplan staat de zorg en ondersteuning beschreven. Is er sprake van onvrijwillige zorg? Dan draagt de 'zorgverantwoordelijke' zorg voor het

specifieke deel hiervoor in het zorgdossier. Bij Zorgfederatie Oldenzaal is dat de verpleegkundige. De zorgverantwoordelijke bespreekt de onvrijwillige zorg met u of uw vertegenwoordiger en met de behandelend arts en eventueel andere disciplines die bij de zorg betrokken zijn. Vanzelfsprekend wordt pas tot onvrijwillige zorg besloten nadat er eerst goed met elkaar over is gesproken.

Wanneer is er sprake van onvrijwillige zorg?

Onvrijwillige zorg kan alleen worden ingezet als:

- U, als cliënt, 'wilsonbekwaam ter zake bent' én
- er sprake is van (dreigend) 'ernstig nadeel' én
- er geen alternatief is waarmee u, als cliënt, het wel eens bent.

Wilsonbekwaam

Om zelf te kunnen kiezen welke zorg u wilt krijgen, moet u 'wilsbekwaam ter zake' zijn. U bent in principe wilsbekwaam totdat een deskundige op zorgvuldige, beargumenteerde wijze heeft geoordeeld dat u ter zake

wilsonbekwaam bent. U bent wilsonbekwaam als u in een situatie of bij een beslissing:

- De informatie over de zorg of behandeling niet begrijpt en op basis daarvan geen beslissing kunt nemen.
- Niet begrijpt wat de gevolgen zijn van uw besluit.
- Niet weet dat u een besluit neemt.

Alleen wanneer u wilsonbekwaam bent, mag onvrijwillige zorg worden ingezet. NB: u kunt in het ene geval wel wilsonbekwaam zijn en in het andere niet.

Ernstig nadeel

Onvrijwillige zorg wordt alleen gegeven bij (dreigend) 'ernstig nadeel'. Bijvoorbeeld levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële

schade, ernstige verwaarlozing, ernstig verstoorde ontwikkeling of bedreiging van veiligheid. Het gaat niet alleen om ernstig nadeel voor uzelf als cliënt, maar ook voor anderen.

Voorbeeld

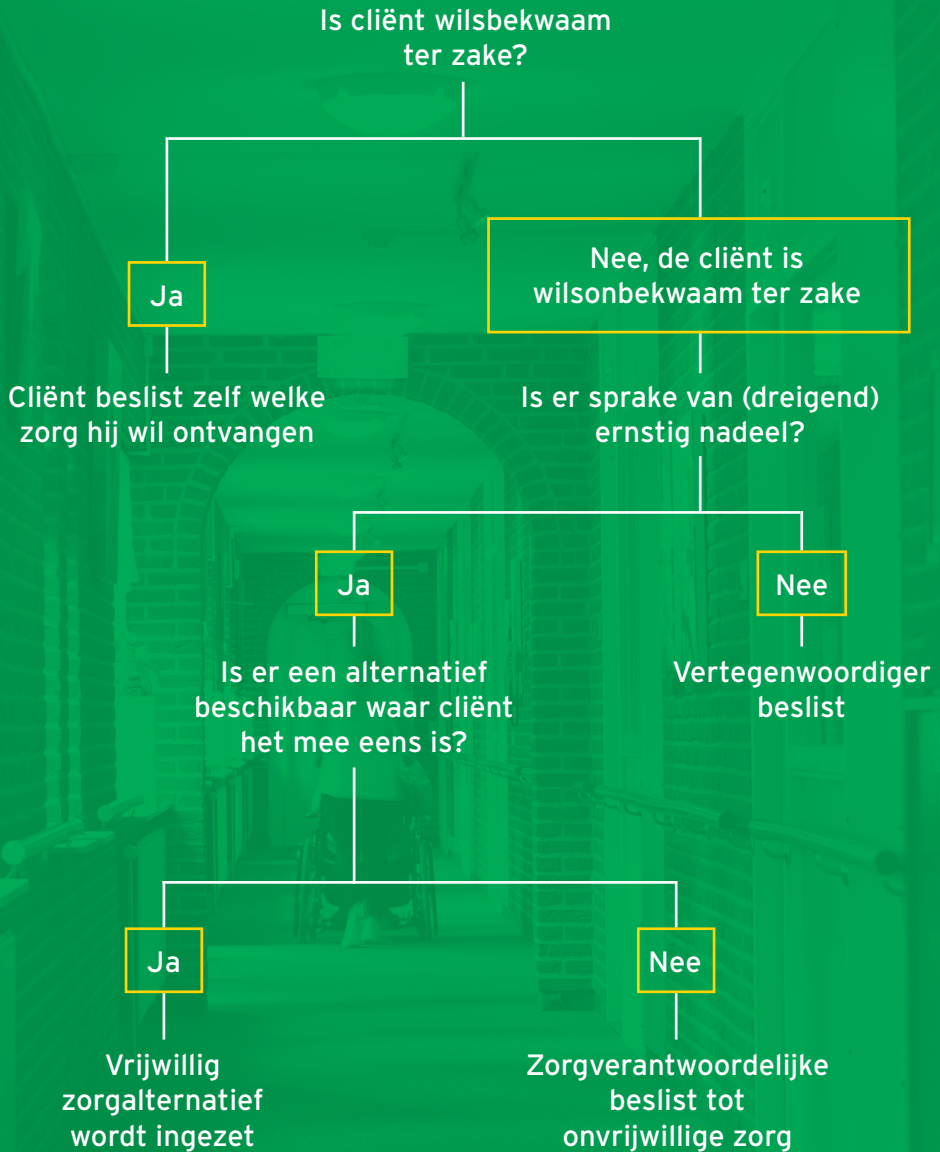
Een cliënt met dementie wil graag naar buiten, maar kan de weg naar de instelling niet meer vinden en zwerft over straat zonder jas. Hierbij is sprake van risico op ernstig lichamelijk letsel.

Alternatieven

Voordat onvrijwillige zorg wordt ingezet, wordt altijd gekeken of er passende alternatieven zijn. Samen met de zorgverantwoordelijke bespreekt u (eventueel met uw vertegenwoordiger erbij) of er andere vormen van zorg zijn die u wel prettig vindt.

Wie beslist?

Stappenplan Wzd

Onvrijwillige zorg is altijd het laatste middel. De speciale Wzd-functionaris van Zorgfederatie Oldenzaal kijkt, naast de behandelend arts, altijd kritisch mee of de onvrijwillige zorg wel nodig is en of het anders kan. Tijdens de periode waarin sprake is van onvrijwillige zorg, moet de zorgverantwoordelijke verplicht het stappenplan uit de Wzd doorlopen. Dit stappenplan schrijft voor dat om de paar maanden beoordeeld moet worden of de onvrijwillige zorg nog nodig is of dat deze afgebouwd kan worden.

Bij deze beoordeling zijn meerdere disciplines, uzelf en uw vertegenwoordiger betrokken. In het stappenplan is vastgelegd wie wanneer betrokken moet worden.

De rol en rechten als vertegenwoordiger

Is een cliënt wilsonbekwaam ter zake, dan moet de zorgverantwoordelijke met u als vertegenwoordiger overleggen over de betreffende zorg en behandeling. De zorgverantwoordelijke moet altijd proberen de cliënt op een voor hem begrijpelijke manier te informeren. Ook u als vertegenwoordiger heeft recht op volledige en begrijpelijke informatie over de zorg en

de hierop betrekking hebbende keuzes, ook als het gaat om onvrijwillige zorg. U heeft in principe recht op informatie en inzage in het deel van het cliëntplan dat gaat over die onderwerpen waarop de cliënt wilsonbekwaam is. U krijgt alleen die informatie die nodig is om beslissingen te nemen over de desbetreffende zorg.

Bij onvrijwillige zorg is het belangrijk dat u informatie krijgt over:

- De aanleiding voor de toepassing van de onvrijwillige maatregel: welk gevaar of risico loopt de cliënt zonder toepassing van de onvrijwillige zorg?
- De voor- en nadelen van de toepassing van onvrijwillige zorg.
- Mogelijke alternatieven en de voor- en nadelen.
- Uw rechten als vertegenwoordiger om een maatregel niet te accepteren. U kunt hiervoor ook de cliëntenvertrouwenspersoon inschakelen.

Wie is vertegenwoordiger?

Wettelijk is vastgelegd wie vertegenwoordiger kan zijn van een wilsonbekwame cliënt:

- Een curator of mentor. Deze is benoemd door een rechter.
- Een schriftelijk gemachtigde. Deze is

benoemd door de cliënt zelf in een schriftelijke verklaring.

- Een (wilsbekwame) echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel.
- Een ouder, kind, broer, zus, grootouder of kleinkind.

De opsomming is op volgorde: als er een mentor is benoemd maar ook een schriftelijk gemachtigde, dan is de mentor de vertegenwoordiger, enzovoort.

De cliëntenvertrouwenspersoon

Wet zorg en dwang

U en uw vertegenwoordiger hebben recht op kosteloze ondersteuning bij

vragen en klachten over onvrijwillige zorg. De cliëntenvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang biedt die ondersteuning, specifiek voor Wzd-zaken. Dit is een andere functionaris dan de algemene klachtenfunctionaris. Deze cliëntenvertrouwenspersoon is niet in dienst bij Zorgfederatie Oldenzaal, maar is werkzaam voor het LSR (Landelijk Steunpunt Medezeggenschap). Gegevens van de cliëntvertrouwenspersoon vindt u op onze website: www.zorgfederatieoldenzaal.nl

Meer weten over de Wzd?

Kijk op www.dwangindezorg.nl

www.zorgfederatieoldenzaal.nl

Wilt u meer weten?

U kunt vrijblijvend contact met ons opnemen via 0541 - 513 433

Scholtenhof

Fonteinstraat 55
7573 CG Oldenzaal

Mariahof

Beatrixstraat 64
7573 AB Oldenzaal

Postadres

Postbus 5004
7570 GA Oldenzaal